C/2025/284

24.1.2025.

Eiropas Reģionu komitejas atzinums – Visa kohēzijas politikas potenciāla izmantošana demogrāfisko pārmaiņu radīto problēmu risināšanai

(C/2025/284)

Ziņotāja: *Raquel GARCÍA GONZÁLEZ* (ES/PSE), Astūrijas firstistes valdības Eiropas lietu ģenerāldirektore

POLITIKAS IETEIKUMI

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA (RK),

1. atzinīgi vērtē Padomes prezidentvalsts Ungārijas noteikto prioritāti demogrāfiskajām pārmaiņām un kohēzijas politikas īpašo ieguldījumu to radīto problēmu risināšanā. Komiteja atbalsta arī mērķi labāk integrēt demogrāfisko programmu un kohēzijas politiku nākamajā Eiropas iestāžu pilnvaru termiņā;

2. pauž gandarījumu par demogrāfiskās pārejas atzīšanu 9. ziņojumā par kohēzijas politikas nākotni un uzskata, ka tā ir jāiekļauj praktiskā un efektīvā veidā kā viens no nākamā satvara galvenajiem mērķiem; demogrāfiskā krīze ir valsts un teritoriāla krīze, tāpēc demogrāfiskajai, zaļajai un digitālajai pārkārtošanai ir jāiet roku rokā;

3. atzīmē, ka demogrāfiskās pārmaiņas kā mērķis ir iekļauts 26 partnerības nolīgumos saistībā ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu (DFS), taču norāda, ka tam seko zemāks pieņemšanas līmenis programmas līmenī; aicina izmantot iespēju, ko piedāvā gaidāmais vidusposma pārskats, lai pielāgotu šo situāciju;

4. atgādina, ka demogrāfiskās problēmas teritorijas skar nevienmērīgi, un uzsver, ka to risināšana jānosaka par vienu no ES politiskajiem mērķiem; to dinamika bieži vien darbojas reģionālā līmenī, radot dziļu iekšējo nelīdzsvarotību, kas jāņem vērā, piešķirot kohēzijas politikas līdzekļus, lai neveicinātu nelīdzsvarotības saasināšanos; norāda, ka demogrāfisko problēmu pārvarēšana joprojām ir svarīga, lai saglabātu ES konkurētspēju, un aicina stratēģiski piemērot kohēzijas politiku;

5. norāda, ka demogrāfiskās problēmas ir daudzšķautņaina parādība, kas reaģē uz daudzfaktoru cēloņiem, kuri ir savstarpēji saistīti un kuros papildus tīri demogrāfiskiem cēloņiem jāuzsver bezdarbs, mājokļu pieejamības problēmas, pakalpojumu trūkums, digitālās savienojamības trūkums, teritoriālā izolētība, grūtības saistībā ar socializēšanos un brīvā laika pavadīšanu, birokrātiskais slogs, vertikālu pasākumu pieņemšana bez sistēmiska skatījuma uz teritoriju un pesimistiska attieksme pret dzīves telpu;

6. uzsver, ka divi galvenie demogrāfiskās problēmas varianti — novecošana un iedzīvotāju skaita samazināšanās —, viens otru pastiprinādami, iezīmē to reģionu karti, kuros vērojama lejupslīde un kuriem raksturīgs zems dzimstības līmenis, lielāks paredzamais mūža ilgums, negatīva neto migrācija un spiediens uz vietējo vai reģionālo pašvaldību finansēm. Tā ir nelabvēlīga tendence, kas nākamajās desmitgadēs saskaņā ar prognozēm līdz 2060. gadam paplašināsies un paātrināsies, kontrastējot ar pārapdzīvotības situāciju dažās teritorijās, kurās ir apgrūtināta sabiedrisko pakalpojumu sniegšana, tādēļ ir vajadzīga atbilstoša teritoriālā līdzsvara atjaunošana;

Demogrāfisko pārmaiņu ietekme uz dažādām publiskās politikas jomām

7. vērš uzmanību uz to, ka valsts līmeņa publiskā politika bieži vien prioritāti piešķir pilsētu teritoriju problēmām; risinājums ir novērst nelīdzsvarotību, kas rodas saistībā ar lauku apvidu pamešanu. Tāpēc jābūt pieejamiem datiem, kas atspoguļo dažādās risināmās problēmas un demogrāfiskā izaicinājuma daudzveidīgās izpausmes. Pamatojoties uz minēto informāciju un pienācīgi kategorizējot šo problemātiku, var veikt efektīvākus pasākumus; ierosinātie pasākumi vienmēr jāvērš uz teritoriālā līdzsvara atguvi, pielāgojot tos katras teritorijas vajadzībām un problemātikai, proti, gan depopulācijas skartām teritorijām, gan tām, kas ir pārslogotas pretējas parādības dēļ (piekļuve mājokļiem, spiediens uz sabiedriskajiem pakalpojumiem, nelikumīga imigrācija utt.);

8. atgādina: lai risinātu demogrāfiskās problēmas, it īpaši saistībā ar dzimstības līmeņa un aktīvo iedzīvotāju skaita samazināšanos, ir vajadzīga integrēta un sistēmiska pieeja, un šajā sakarā norāda arī uz nesenajiem RK atzinumiem par demogrāfijas rīkkopu ([1]) un par likumīgu migrāciju un talantu piesaistīšanu Eiropas Savienībā ([2]);

9. uzsver, ka demogrāfiskās problēmas ietekmē vietējās ekonomikas konkurētspēju un noturību. Iedzīvotāju novecošana un intelektuālā darbaspēka (it īpaši jauniešu) emigrācija apgrūtina paaudžu maiņu ražošanas sistēmās ("talantu attīstības slazdi"), par ko liecina paātrinātais aktīvo iedzīvotāju skaita samazinājums un mazs kvalificētu personu īpatsvars. Tas rada bažas primārajā sektorā, kur ir mazāka sociālā pievilcība;

10. ņemot vērā to, kā depopulācijas novēršanas politika ietekmē vides politiku, iesaka abas šīs politikas jomas cieši integrēt kohēzijas politikā. Norāda, ka iedzīvotāju skaita samazināšanās un saimnieciskās darbības pārtraukšana lauku apvidos veicina lauksaimnieciskās biodaudzveidības zudumu un ainavas izmaiņas. Tas var radīt riskus klimata pārmaiņu kontekstā, kad palielinās iespējas dabas katastrofām, piemēram, ugunsgrēkiem. Tādēļ Komiteja uzsver, ka stratēģijās lauku apvidu atdzīvināšanai un iedzīvotāju skaita samazināšanās novēršanai galvenā uzmanība būtu jāpievērš tam, lai ilgtspējīgas lauksaimniecības un mežsaimniecības darbības padarītu pievilcīgas gados jauniem lauksaimniekiem un mežsaimniekiem. Tas ietver daudzveidīgas, dabai draudzīgas prakses veicināšanu, piemēram, agromežsaimniecību un dabai tuvu mežsaimniecību;

11. norāda: kā minēts *E.Letta* ziņojumā, "tiesībām palikt" jābūt nodrošinātām visā Eiropā. Tādējādi, atzīstot dažu teritoriju demogrāfiskās grūtības, kompetento iestāžu rīcībā vajadzētu būt instrumentiem, lai tiem, kas nolemj īstenot savus dzīves plānus šajās teritorijās, un it īpaši MVU, būtu vieglāk attīstīties un konkurēt Eiropas vienotajā tirgū Turklāt, kā uzsvērts *M.Dragi* ziņojumā, Eiropas ekonomikas modeļa konkurētspējai un panākumiem ir vajadzīgs pietiekams darbaspēks, kas būtu pielāgots zaļās un digitālās pārkārtošanās vajadzībām. To var panākt tikai tad, ja līdzsvarotā un taisnīgā veidā tiks veikti ieguldījumi pasākumos demogrāfisko problēmu risināšanai visā Eiropā;

12. uzsver, ka ir steidzami vajadzīga visaptveroša attīstības politika, kas veicinātu dinamiskas, iekļaujošas un noturīgas lauku kopienas un reaģētu uz pašreizējo iedzīvotāju, tostarp to iedzīvotāju, kuri vēlas veidot ģimeni, kā arī iespējamo nākotnes iedzīvotāju faktiskajām vajadzībām; atgādina par sieviešu nozīmīgo lomu demogrāfiskās pārkārtošanās procesā un kohēzijas politikā. Visaptveroša dzimumu līdztiesības pieeja ļauj apiet "sociālās kohēzijas dzimumu paradoksu", dodot priekšroku scenārijam, kurā sieviete tiek pozicionēta vienlīdzīgā situācijā attiecībā uz iespējām, pilsoniskumu un līdzdalību; tāpat norāda, ka likumīga migrācija un efektīva migrantu integrācija palīdz mazināt spiedienu uz darba tirgu, novēršot prasmju trūkumu, darbaspēka trūkumu un veicinot ekonomikas attīstību demogrāfiskās lejupslīdes skartās teritorijās;

([1]) Eiropas Reģionu komitejas atzinums – Demogrāfiskās pārmaiņas Eiropā: rīkkopa rīcībai (OV C, C/2024/7062, 4.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7062/oj).

([2]) Eiropas Reģionu komitejas atzinums par tematu "Likumīga migrācija: prasmju un talantu piesaistīšana ES" (OV C 79, 2.3.2023., 59. lpp.).

13. norāda, ka daudzi pierobežas reģioni salīdzinājumā ar centrālajiem un galvaspilsētu reģioniem nesamērīgi cieš no demogrāfiskajām problēmām, un uzsver, ka pārrobežu sadarbība, it īpaši pārrobežu sabiedriskie pakalpojumi, var palīdzēt pierobežas reģioniem sniegt labākus pakalpojumus iedzīvotājiem un ievērojami uzlabot dzīves kvalitāti šajos reģionos, mazinot to demogrāfiskās problēmas; tādēļ aicina palielināt ieguldījumus *Interreg* pārrobežu sadarbības sadaļā, to uzskatot par daļu no stratēģijas demogrāfisko problēmu risināšanai ES reģionos; šajā saistībā uzsver arī to, cik svarīgi ir veicināt sadarbspēju;

14. norāda, ka informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) paver plašas iespējas demogrāfiskās lejupslīdes skartajiem reģioniem, it īpaši lauku apvidiem. Tāldarbs, telemedicīna, digitalizācija un procesu automatizācija var palīdzēt šīs teritorijas padarīt pievilcīgākas un palielināt to konkurētspēju. Viedo ciematu pieeja atvieglo šķēršļu pārvarēšanu un potenciāla izmantošanu, kā arī nodrošina datu vākšanas un apstrādes rīku, lai palīdzētu pārvaldīt un sakārtot šīs teritorijas. Kohēzijas politikai būtu jāveicina iespējas, ko piedāvā IKT kā pārveidojošs instruments;

15. uzsver: lai risinātu demogrāfiskās problēmas, ir jāveicina visu ieinteresēto personu aktīva uzklausīšana un efektīva līdzdalība, kā rezultātā tiek izveidotas jaunas daudzlīmeņu pārvaldības sistēmas, kas spēj saglabāt vietējās kopienas, dot tām pilnvērtīgas iespējas un spēcināt tās kā nākotnes garantiju. Vietējās rīcības grupas, izmantojot sabiedrības virzītas vietējās attīstības pieejas, ir procesa pamatā, un *LEADER* programmas ir piemērs sekmīgām lauku apvidiem paredzētām iniciatīvām demogrāfisko problēmu risināšanai;

Demogrāfiskās pārejas procesā esoša reģiona jēdziens un tā stratēģiskā vērtība

16. norāda, ka demogrāfiskās pārejas procesā esošu reģionu definīcija ir obligāta, lai demogrāfisko perspektīvu iekļautu kohēzijas politikā un tās instrumentos. Šajā sakarā atgādina, ka LESD 174. pantā ir uzsvērts: ES stiprina savu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju reģionos, "kuros ir būtiska vai pastāvīga ekonomiska vai demogrāfiska atpalicība". Šīs definīcijas mērķis ir veicināt ES mēroga izpratni un informācijas apmaiņu par piemērotiem pasākumiem, kas efektīvi risina demogrāfisko pārmaiņu problēmu. Šai definīcijai nevajadzētu aizstāt līdz šim izmantotās reģionu kategorijas;

17. uzsver, ka pašreizējā novērtēšanas kontekstā ir svarīgi veicināt pārdomu un dimensiju noteikšanas procesu, kas ļautu pienācīgi definēt jēdzienu "demogrāfiskās pārejas reģions" un to iekļaut nākamajā periodā;

18. norāda, ka, definējot demogrāfiskās pārejas reģionus, ārpus parastajiem rādītājiem būtu jāņem vērā arī citi rādītāji, tostarp iedzīvotāju skaita tendences, iedzīvotāju blīvums un izkliedētība, vecāka gadagājuma cilvēku (virs 65 gadiem) un bērnu (līdz 5 gadiem) procentuālā daļa, ģeogrāfiskais augstums un vidējais gradients, kā arī pamatpakalpojumu pieejamība, proti, veselība, izglītība, bērnu aprūpe un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpe, palīdzība cilvēkiem ar invaliditāti, sociālie mājokļi, policija un tiesu iestādes. Minētā definīcija jāpapildina ar klasifikāciju atbilstoši veselības līmenim reģionos un demogrāfiskā stāvokļa nopietnībai;

19. atgādina, ka demogrāfiskās pārejas reģioni sekmē ES stratēģisko autonomiju. Tie veido svarīgu telpu, kur risināt enerģētikas un rūpniecības pārkārtošanās jautājumus, kā arī aizsargāt ekosistēmas, kas ir būtiskas biodaudzveidībai, mūsu suverenitātei un nodrošinātībai ar pārtiku;

20. norāda uz pašreizējā ģeopolitiskā konteksta ietekmi jau uz tāpat negatīvo demogrāfisko stāvokli dažos ES reģionos, piemēram, reģionos pie ārējās robežas, un ar to saistīto strukturālās nelīdzsvarotības saasināšanos; šajā sakarā līdzsvarota apdzīvotība visā teritorijā ir svarīgs elements mūsu robežu drošībai un aizsardzībai;

21. atgādina, ka kohēzijas politikas būtisks uzdevums ir tas, ka Eiropā notiekošajā pārkārtošanās procesā netiek atstāta novārtā neviena teritorija vai tās iedzīvotāji. Eiropa ar divu ātrumu reģioniem ir iedīglis "neapmierinātības ģeogrāfijai", kas apdraud ES pamatus. Efektīva kohēzijas politikas īstenošana to pārveidotu par "iespēju ģeogrāfiju" ([3]);

([3]) Rural Well-being : Geography of Opportunities | OECD iLibrary.

22. norāda, ka kohēzijas politikas pasākumiem piemīt potenciāls izraisīt dziļas rūpnieciskas, vidiskas un sociālas pārmaiņas, kas palīdz paplašināt pamatpakalpojumus, mobilos pakalpojumus, kā arī būtisko infrastruktūru, lai nodrošinātu teritoriju pievilcību — sanitāriju, pamatizglītību, savienojamību un veselību —, un veicina iedzīvotāju, it īpaši jauniešu un sieviešu, palikšanu un piesaistīšanu;

Demogrāfiskās pārmaiņas un teritorija

23. uzsver augšupējas un teritoriālas pieejas nozīmi demogrāfisko problēmu risināšanā, vienlaikus pievēršot uzmanību nepieciešamībai nodrošināt pietiekamas administratīvās spējas mazākām pašvaldībām un teritoriālajām vienībām;

24. norāda, ka virzība uz zaļo pārkārtošanos un klimatneitralitāti nozīmē drosmi pievērsties liela apjoma teritoriālās pārkārtošanās procesam, kas kopā ietver zaļo, digitālo un demogrāfisko pārkārtošanos. Tai vajadzētu būt vērstai uz jaunu teritoriālo modeļu ieviešanu ārpus aglomerācijas ekonomikas loģikas. Decentralizēta un līdzsvarota izaugsme, izmantojot telpisko plānošanu un stratēģisko (daudzlīmeņu) plānošanu, nodrošina labāku kohēzijas politikas īstenošanu, vienlaikus deaktivizējot "neapmierinātības ģeogrāfiju" un "teritoriālās attīstības slazdus";

25. uzsver, ka ir jāiekļauj atbilstošs teritoriālais mērogs demogrāfisko problēmu risināšanai zem *NUTS* 3 līmeņa, jo reģioni slēpj iekšēju teritoriālo nelīdzsvarotību, ko rada demogrāfisko mainīgo lielumu nevienmērīgā ietekme. Tādēļ Komiteja iesaka nepalaist garām iespēju, ko piedāvā pašreizējais periods, un iekļaut šo pieeju, ļaujot pienācīgi definēt teritorijas, kurām ir vajadzīgs atbalsts, lai risinātu demogrāfiskās problēmas, kā arī atbalsta programmas veidotu tā, lai tās varētu efektīvi izmantot arī mazā mērogā vietējā līmenī;

26. norāda, ka funkcionālo teritoriju robežu noteikšana ir iespēja gan precīzi uzzināt, kā demogrāfiskās problēmas ietekmē reģionus, palīdzot diagnosticēt un raksturot demogrāfiskās pārejas procesā esošos reģionus, gan izveidot teritoriālo satvaru, kas piemērots efektīvai kohēzijas politikas fondu apguvei;

27. norāda, ka funkcionālo teritoriju robežu noteikšana, it īpaši lauku apvidos, ir jāpapildina ar minimālajiem standartiem, kas visā Eiropas Savienībā piemērojami attiecībā uz iedzīvotājiem un pamatpakalpojumiem un kas ir jāgarantē, ņemot vērā saprātīgu pārvietošanās laiku, lai nodrošinātu to pieejamību pilsētu un lauku nevienlīdzības mazināšanas kontekstā. Šajā sakarā stratēģiska telpiskā plānošana, kurā ņemtas vērā iedzīvotāju skaita prognozes un kura ir racionāla zemes izmantošanas ziņā, kā arī atjaunošanas un rehabilitācijas pasākumi, veicinās kohēzijas politikas teritoriālo konverģenci;

Instrumenti demogrāfisko pārmaiņu pārvarēšanai īpaši skartos reģionos

28. norāda: lai gan daudzas kohēzijas politikas intervences jomas var palīdzēt risināt demogrāfiskās problēmas, to ieguldījuma novērtēšanu apgrūtina tas, ka trūkst konkrētas sistēmas, lai izsekotu ieguldījumus ar demogrāfisko ietekmi. Šajā sakarā attiecībā uz tādiem reģioniem, kas savās programmās kā vispārējo mērķi ir īpaši izvirzījuši demogrāfiskās pārmaiņas, Komiteja ierosina demogrāfisko pāreju iekļaut kā kohēzijas politikas transversālu mērķi papildus politiskajiem mērķiem un īstenot uzraudzību, lai pašreizējo teritoriālo pieeju papildinātu ar īpašu novērtējumu par plānoto intervences pasākumu ietekmi uz demogrāfisko pāreju. Šajā saistībā noderīgi ir tādi rādītāji kā iedzīvotāju blīvums, vecuma indekss, dzimstības līmenis, bruto migrācijas līmenis, bērnu procentuālais īpatsvars un pamatpakalpojumu pieejamība, kā arī īpaši ekonomiskie un sociālie rādītāji (piemēram, jauniešu nodarbinātības līmenis un piekļuve digitālajiem pakalpojumiem), kas kalpo, lai uzraudzītu kohēzijas politikas ietekmi uz reģioniem demogrāfiskās pārejas apstākļos;

29. norāda, ka reģioniem bieži vien ir grūti noteikt finansēšanas scenārijus un pieejamos instrumentus, un uzsver, ka ir jāvienkāršo piekļuve tiem un jākoncentrējas uz integrētām un vienkāršotām sistēmām, kas ļauj izmantot visus esošos resursus, lai risinātu demogrāfiskās pārejas jautājumus un pielāgotos šiem procesiem;

30. aicina ņemt vērā, ka integrēti teritoriālie ieguldījumi (ITI), ko saprot kā instrumentus, kas paredzēti, lai atbalstītu tādu darbību kopumu, kuras ir sistēmiski integrētas konkrētā ģeogrāfiskajā apgabalā, ir efektīvs instruments kohēzijas politikas potenciāla izmantošanai demogrāfisko problēmu risināšanā. ITI īstenošana funkcionālo teritoriju līmenī, izstrādājot integrētas teritoriālās stratēģijas (ITS), ir uzskatāma par ārkārtēju iespēju veicināt konkrētai vietai pielāgotu politiku, kas spēj mazināt teritoriālo nelīdzsvarotību, vienlaikus veicinot līdzsvarotus teritoriālos modeļus, kuru pamatā ir sociālā, ekonomiskā, digitālā un vidiskā ilgtspēja. Komiteja uzsver, ka daudzos reģionos ITI patiešām ir izrādījušies veiksmīgi, savukārt citos tos izmanto reti;

31. uzsver, ka ir vajadzīgs īpašs finansējums, lai risinātu demogrāfiskās pārejas jautājumu un pielāgotos tai, papildinot publiskā finansējuma avotus ar privātiem līdzekļiem nolūkā panākt daudzkāršojošo efektu, ko prasa demogrāfiskās problēmas smagums, un arī uzsver, ka šādu iniciatīvu ilgtermiņa ilgtspējas veicināšanai ir nepieciešamas publiskā un privātā sektora partnerības vietējās infrastruktūras veidošanai; turklāt pieejamais finansējums ir arī jāsaskaņo ar investīciju vajadzībām būtiskos sabiedriskajos pakalpojumos, piemēram, veselības aprūpē, izglītībā, mājokļos, aprūpes pakalpojumos, kā arī digitalizācijā, kas vajadzīga, lai uzlabotu demogrāfiskās pārkārtošanās procesā iesaistīto teritoriju konkurētspēju un pievilcību;

32. atgādina, ka pašreizējās reģionāliem mērķiem paredzēta valsts atbalsta pamatnostādnēs jau ir iekļauta iespēja paaugstināt atbalsta robežvērtības, kā arī piešķirt darbības atbalstu. Ņemot vērā demogrāfiskās problēmas milzīgo mērogu, šīs atkāpes ir jāsaskaņo ar LESD 174. pantu un jārisina dažādie aspekti, kas ietekmē demogrāfiskās problēmas, t. i., ne tikai zemais iedzīvotāju blīvums, bet arī, piemēram, "pārmērīgā novecošana";

33. norāda, ka iespēja palīdzēt visneaizsargātākajiem reģioniem varētu būt pielīdzināt tos, kas cieš no smagas demogrāfiskās lejupslīdes, tālākajiem reģioniem attiecībā uz paredzēto valsts atbalsta prognozi. Tāpat reģionālā atbalsta kartēs būs pienācīgi jāiezīmē demogrāfiskās problēmas līmenī, kas ir zemāks par *NUTS* 3 līmeni. Teritorijas ar smagām un pastāvīgām demogrāfiskām problēmām būtu jāatzīst vismaz par iepriekš noteiktām c) zonām, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punktu. Komisijai būtu arī jāapsver atbalsta intensitātes palielināšana par 5 % kā papildu pasākums, lai palīdzētu uzņēmumiem, kuri veic ieguldījumus šajās zonās;

34. atgādina, ka kohēzijas politikas kontekstā ir svarīgi noteikt prioritātes, kuras visefektīvāk ietekmē demogrāfiskās pārejas norisi. Būtu ieteicams apliecināt apņemšanos risināt demogrāfiskās problēmas, dažās jomās palielinot līdzfinansējuma likmes. Šajā sakarā un saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru programmas intervences pasākumi, ar ko īsteno Eiropas Garantiju bērniem, ir uzskatāms piemērs;

35. atgādina, ka cīņā pret iedzīvotāju skaita samazināšanos ļoti noderīgs instruments var būt nodokļi, galvenokārt paredzot atvieglojumus un/vai atbrīvojumus konkrētās situācijās, jo tie ļautu kompensēt šo iedzīvotāju grūtības piekļūt precēm un pakalpojumiem;

36. norāda, ka reģioniem, kuros notiek demogrāfiskā pārkārtošanās, ir vajadzīgas iniciatīvas, lai risinātu šo problēmu. Tādējādi atvērto datu telpu izstrāde un izveide ir būtiska, lai apmācītu uz mākslīgo intelektu balstītus prognozējošus modeļus. Šie modeļi ļaus izstrādāt lēmumu pieņemšanas sistēmu, kuras pamatā ir ticami dati un prognozes un kura kalpotu telpiskās plānošanas un stratēģiskās plānošanas vajadzībām, kā arī varētu kohēzijas politiku padarīt efektīvāku demogrāfisko problēmu risināšanā un centienos pielāgoties tām;

37. uzsver, ka ir jāpalielina informētība par šo problēmu un ka ir pierādīti veidi, kā koordinēt reģionu sadarbības un kooperācijas sistēmas, kas veicina paraugprakses apmaiņu. Tādēļ Komiteja ierosina izveidot platformu / Reģionu demogrāfiskās pārejas novērošanas centru, ko atbalstītu Eiropas Komisija un kas kalpotu par forumu vienādranga diskusijām un iepriekšējos punktos minēto pasākumu virzītājspēku;

38. atzīst, ka, lai gan ar kohēzijas politikas instrumentiem jau tiek izstrādātas darbības, kas palīdz risināt demogrāfisko pāreju, ir jāīsteno vērienīgas, integrētas, elastīgas un vienkāršotas vadlīnijas, kas nenoslogo administratīvās spējas un neierobežo finansējuma pārvaldību, ņemot vērā ar to saistītās problēmas nopietnību.

Briselē, 2024. gada 20. novembrī

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Vasco ALVES CORDEIRO